

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

_____ Анатолій ДІБРОВА.

“20” травня 2022 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри фінансів

Протокол №9 від “13” травня 2022 р.

Завідувач кафедри

_____ Надія ДАВИДЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Фінанси і кредит»

_____ Юлія НЕГОДА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкова система

спеціальність _____ 072 – Фінанси, банківська справа та страхування

освітня програма _____ «Фінанси і кредит»

Факультет _____ Економічний

Розробники: _доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук,

доцент Долженко І.І

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	072 – Фінанси, банківська справа і страхування	
Освітня програма	Фінанси і кредит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	7-8	7-8
Лекційні заняття	41 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	56 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	53 год.	134 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	3 год.	

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр (скорочений термін навчання)	
Спеціальність	072 – Фінанси, банківська справа і страхування	
Освітня програма	Фінанси і кредит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	3-4	3-4
Лекційні заняття	45 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	75 год.	164 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	3,5 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою засвоєння дисципліни є надання студентам освітньої програми бакалавр в умовах введення державних освітніх стандартів нового покоління знань з організації та функціонування податкової системи в межах податкової політики держави.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

- засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики;
- ознайомлення з особливостями діяльності державної податкової служби України;
- вивчення організаційних особливостей обліку платників податків;
- вивчення методики розрахунків основних видів загальнодержавних та місцевих податків;
- розгляд порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами;
- аналіз особливостей та умов перекладання податків;

- дослідження організації альтернативних систем оподаткування,
- виявлення умов, мотивів та наслідків ухилення платників від сплати податків.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини з приводу перерозподілу валового внутрішнього продукту й національного доходу для створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять і виконуючи практичні завдання. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань з навчальної дисципліни має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- принципи побудови, функціонування і розвитку податкової системи в Україні;
- економічну сутність оподаткування як складової частини державного регулювання економіки;
- функції податків у ринковій економіці, їх взаємозв'язок і вплив на кінцеві макроекономічні показники;
- особливості реалізації державного та корпоративного податкового менеджменту та його функцій;
- визначення елементів податку;
- організацію податкової служби в Україні
- основні види загальнодержавних і місцевих податків і зборів;
- об'єкти оподаткування з загальнодержавних та місцевих податків і зборів та порядок їх визначення;
- порядок проведення податкових розрахунків, складання звітності та сплати до бюджету основних видів податків і зборів;
- права і обов'язки, відповідальність платників податків і зборів;

вміти:

- аналізувати наслідки реалізації відповідної податкової політики держави;
- формувати базу оподаткування;
- розраховувати усі загальнодержавні податки та збори;
- розраховувати суми податкових зобов'язань з місцевих податків і зборів;
- користуватися нормативно-правовим актами і науковою літературою з податкової проблематики;
- планувати на відповідну дату розмір податків залежно від форм оподаткування та коригувати договірні відносини з урахуванням їх податкових наслідків;
- застосовувати отримані знання у професійній діяльності.

Володіти:

- навичками самостійного набуття знань щодо аналізу подальших змін податкової системи;
- категоріальним апаратом навчальної дисципліни;
- методами визначення податкових зобов'язань із загальнодержавних та місцевих податків і зборів;
- нормативно-правовим забезпеченням щодо вирішення питань у податковій сфері;
- підходами щодо обґрунтування рішень з податкової політики на мікро- та макрорівнях.

Отримані знання є необхідними для фахівців з оподаткування, планування податків, податкових менеджерів, приватних підприємців, керівників малих підприємств.

При викладанні навчальної дисципліни основна увага приділяється досягненню синтезу теорії і практики, що сприяє оволодінню студентами певних компетенцій.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК1. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

ФК2. Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК 4. Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання

ПР1. Планувати та управляти часом у професійній діяльності.

ПР2. Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР3. Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

ПР4. Проводити дослідження на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ПР5. Демонструвати навички письмової та усної загальної та професійної комунікації державною та іноземними мовами.

ПР6. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПР7. Проявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації;

ПР8. Виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі під керівництвом лідера.

ПР9. Вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області.

ПР10. Дотримуватися професійних етичних стандартів;

ПР11. Діяти соціально-відповідально та громадянськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та міжкультурності.

ПР12. Застосовувати емпатію, вербальні та невербальні інструменти у міжособистісному спілкуванні і демонстрації власних результатів

ПР13. Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади й закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

ПР14. Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, фінансової термінології.

ПР15. Виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансових систем, оцінювати їх взаємозв'язки з національною та світовою економіками;

ПР16. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички для їх використання у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;

ПР17. Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами фінансових систем.

ПР19. Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів.

ПР22. Виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

ПР23. Формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР24. Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР25. Виконувати професійні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування у міжнародному контексті.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ

Тема лекційного заняття 1. Економічна сутність податків

Еволюція податків. Концепції розвитку теорії податків. Загальні теорії податків (теорії обміну (атомістична теорія, теорія податку як страхової премії, теорія насолоди), теорія фізіократів, класична теорія (теорія податкового нейтралітету), теорія примусового характеру податку (теорія жертви, теорія колективних потреб), теорія економіки суспільного сектору, кейнсіанські теорії (кейнсіанська теорія, некейнсіанська теорія, посткейнсіанська теорія), неокласичні теорії (теорія зовнішніх ефектів, теорія монетаризму, теорія економіки пропозиції, теорія держави, теорія раціональних очікувань, теорія оптимального оподаткування), теорія глобалізації, теорія Левіафаноподаткування, теорія демократичного оподаткування, теорія еволюційного оподаткування). Окремі теорії податків (теорія співвідношення прямого і непрямих оподаткування, теорія єдиного податку, теорія пропорційного і прогресивного оподаткування, теорія перекладення податків). Сутність та основні риси податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрями податкового регулювання економіки й соціальної сфери. Співвідношення функцій у різних видів податків. Термінологія оподаткування. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт та база оподаткування, ставка податку, порядок обчислення податку, податковий період, строк та порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплати податку. Методи побудови податкових ставок. Базова ставка податку. Гранична ставка податку. Абсолютна та відносна ставка податку. Принципи оподаткування.

Тема лекційного заняття 2. Принципи оподаткування та податкові відносини

Наукові основи побудови податкової системи. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Структурна побудова податкової системи. Оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків. Фактори, що визначають структуру податкової системи. Податкова система в Україні, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують. Принципи побудови податкової системи України, їх реалізація. Основні недоліки податкової системи в Україні.

Тема лекційного заняття 3. Оптимальне оподаткування

Концептуальні засади теорії оптимального оподаткування. Оптимальне оподаткування доходів. Оптимальне оподаткування капіталу. Оптимальне оподаткування товарів. Теорія Левіафан-оподаткування. Демократична теорія оптимального оподаткування. Теорія еволюційного оподаткування. Теорія «другого за оптимальністю». Можливості застосування правил оптимального оподаткування.

Тема лекційного заняття 4. Податкове навантаження і розподіл податків

Податкове навантаження і оподаткування економіки. Перекладання податків. Кількісне вимірювання податкового навантаження. Оцінка податкового навантаження на макрорівні. Податкове навантаження суб'єктів бізнесу та методика його оцінки. Податкове навантаження фізичних осіб та система його вимірювання. Визначення податкового навантаження в компаративному аналізі. Перекладання податків. Теорії перекладання. Пряме перекладання. Зворотне перекладання.

Тема лекційного заняття 5. Уникнення податків та ухилення від сплати податків

Засоби зменшення податкових платежів: податкова оптимізація і ухилення від сплати податків. Поняття податкової оптимізації. Основні способи і засоби оптимізації податків в Україні. Поняття ухилення від податків. Види ухилення від податків. Приховування доходів та інші форми податкових зловживань. Особливості ухилення від податків у сфері тіньової економіки. Можливості ухилення від сплати з різних видів податків. Боротьба з ухиленням від сплати податків. Сутність та форми перекладання податків. Перекладання непрямих податків. Напрямки і способи перекладання прямих податків. Фактори, що впливають на процес і результати перекладання податків. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства. Ухилення від податків у сфері міжнародного бізнесу та його напрямки. Проблеми подвійного оподаткування міжнародного бізнесу та способи його усунення

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКІВ ТА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Тема лекційного заняття 6. Податкова система та основи її організації

Наукові основи побудови податкової системи. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Структурна побудова податкової системи. Оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків. Фактори, що визначають структуру податкової системи. Податкова система в Україні, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують. Принципи побудови податкової системи України, їх реалізація. Основні недоліки податкової системи в Україні

Тема лекційного заняття 7. Податкова політика та податковий механізм

Сутність податкової політики в системі державного регулювання економіки. Цілі та завдання податкової політики. Методи та інструменти податкової політики. Принципи формування державної податкової політики. Стратегія і тактика податкової політики.

Класифікація видів податкової політики залежно від її впливу на соціально-економічний розвиток країни – політика максимальних податків, політика економічного розвитку, політика виважених податків.

Класифікація залежно від гнучкості реагування податкової політики на зміну економічної кон'юнктури – дискреційна і недискреційна. Класифікація залежно від рівня контролю над економічною ситуацією в країні – стабілізаційна і деструкуюча.

Класифікація залежно від швидкості реагування податкової політики на зміну зовнішнього середовища – динамічна та інерційна. Класифікація залежно від напрямів антициклічного управління економікою – дефляційна і рефляційна. Класифікація за функціональною ознакою – фіскальна і регулююча. Класифікація залежно від очікувань, покладених на податкову політику, – оптимістична, песимістична і реальна. Класифікація за територіальною ознакою – державна і місцева.

Ефективність податкової політики. Діагностичний тест визначення податкової ефективності. Коефіцієнти фіскальної ефективності податкової політики (рівень концентрації податкових надходжень в доходах зведеного бюджету, коефіцієнт покриття податковими надходженнями витрат зведеного бюджету, коефіцієнт виконання запланованих податкових надходжень, коефіцієнт своєчасності, коефіцієнт якості сплати податків, рівень оподаткування економіки, рівень втрат доходів зведеного бюджету від пільгового оподаткування).

Коефіцієнти регулюючої ефективності податкової політики (коефіцієнт еластичності податкових надходжень, коефіцієнт ефективності використання податкових пільг підприємствами з інвестиціями, коефіцієнт інвестиційної віддачі податкових пільг підприємств з інвестиціями, коефіцієнт виробничої віддачі інвестицій підприємств з інвестиціями, коефіцієнт випередження обсягів реалізації, коефіцієнт випередження кількості зареєстрованих суб'єктів малого підприємництва, коефіцієнт випередження кількості зайнятих, коефіцієнт випередження створення нових робочих місць).

Список рекомендованої літератури

Тема лекційного заняття 8. Організація податкової служби та податкової роботи

Зміст і принципи системи податкового адміністрування в Україні. Основні вимоги до раціональної податкової структури. Нормативно-правова та організаційна складові системи адміністрування податків. Модернізація системи податкового адміністрування в Україні. Недоліки та суперечності нормативно-правових актів, що регулюють податкове адміністрування в Україні. Податковий кодекс та проблеми реформування податкового адміністрування. Удосконалення системи податкового адміністрування в контексті інтеграційних процесів.

Історія створення, склад і структура державної податкової служби України. Завдання органів державної податкової служби. Функції органів державної податкової служби України. Права органів державної податкової служби. Контрольно-перевірочна робота контролюючих органів. Відповідальність платників податків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Непряме оподаткування

Тема лекційного заняття 9. Акцизний податок

Економічна сутність акцизного податку. Законодавча і нормативна база оподаткування. Особливості застосування акцизного податку в Україні.

Платники. Об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Ставки акцизного податку. Порядок визначення сум акцизного податку. Строки та порядок сплати. Строки подання звітності.

Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів. Акцизний податок в операціях з переробки давальницької сировини. Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Застосування марок акцизного збору.

Механізм застосування пільг для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.

Тема лекційного заняття 10. Мито

Мито як джерело доходів бюджету і як засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Об'єкти оподаткування. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення. Експортне та імпортне мито. Антидемпінгове, компенсаційне й спеціальне мито. Платники мита. Види ставок мита (звичайні, пільгові, преференційні) та механізм їх застосування. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Пільги.

Тема лекційного заняття 11. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Платники податку на додану вартість. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування. Ставки податку на додану вартість. Види операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою.

Податковий облік з ПДВ. Податкові зобов'язання і податковий кредит. Умови, що визначають право платника на податковий кредит. Податкова накладна. Реєстр податкових накладних. Визначення дат виникнення податкових зобов'язань і права на податковий кредит.

Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Податкові періоди. Строки подання податкової декларації та розрахунків з бюджетом. Система пільг з податку на додану вартість.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

Пряме оподаткування

Тема лекційного заняття 12. Податок на прибуток підприємств

Корпоративне оподаткування та його роль у формуванні доходів держави. Особливості оподаткування прибутку підприємств. Платники податку на прибуток підприємств. Ставки податку. Об'єкт оподаткування. Порядок розрахунку оподаткованого прибутку.

Формування доходів звітного періоду, їх склад і визначення. Порядок коригування доходів звітного періоду. Формування витрат звітного періоду та їх склад. Види витрат, які не входять до складу витрат звітного періоду. Дата визнання доходів і витрат звітного періоду.

Амортизація основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації. Особливості амортизації нематеріальних активів.

Оподаткування операцій особливого виду. Пільги щодо податку на прибуток підприємств. Строки сплати податку та подання звітності

Тема лекційного заняття 13. Оподаткування доходів фізичних осіб

Причини поширення податку та його роль у формуванні доходів держави. Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування та ставки. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка в оподаткуванні доходів фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету. Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів.

Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Визначення чистого доходу. Витрати, зв'язані з підприємницькою діяльністю. Ставки податку. Порядок сплати податку до бюджету.

Тема лекційного заняття 14. Екологічний податок

Сутність екологічного оподаткування. Платники екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування екологічного податку. Порядок обчислення екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема лекційного заняття 15. Рентна плата

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Подання декларації і строки сплати рентної плати.

Тема лекційного заняття 16. Податок на майно

Сутність та необхідність майнового оподаткування. Склад податку на майно. Плата за землю. Форми плати за землю. Суб'єкти плати за землю. Об'єкт оподаткування. Ставки плати за землю. Поняття вартісної оцінки землі. Порядок розрахунку і терміни сплати. Характеристика елементів транспортного податку. Суб'єкти оподаткування. Порядок розрахунку і терміни сплати податку юридичними та фізичними особами. Економічна сутність та значення місцевих податків: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Тема лекційного заняття 17. Місцеві збори

Економічна сутність та значення місцевих зборів: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір. Суб'єкти і об'єкти оподаткування. Податкові ставки. Механізм обчислення та строки сплати місцевих зборів.

Тема лекційного заняття 18. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Поняття єдиного податку. Платники єдиного податку. Ставки єдиного податку та порядок його сплати.

Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Визначення суб'єктів малого підприємництва. Порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.

Платники єдиного податку. Ставки єдиного податку для юридичних осіб. Об'єкт і база оподаткування. Ставки єдиного податку для фізичних осіб. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.

Строки сплати єдиного податку до бюджету. Порядок та строки подання звітності суб'єктами малого підприємництва.

Передумови введення фіксованого сільськогосподарського податку та його особливості.

Платники єдиного податку 4 групи. Об'єкт оподаткування. Ставки податку. Порядок нарахування та сплати єдиного податку 4 групи.

ОС Бакалавр 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Загальні основи оподаткування													
Тема 1. Економічна сутність податків	1-2	7	3	2			2	7,5	0,5	0,5			7
Тема 2. Принципи оподаткування та податкові відносини	3-4	5	1	2			2	7,5	0,5				7
Тема 3. Оптимальне оподаткування	5	5	1	2			2	7					7
Тема 4. Податкове навантаження і розподіл податків	6	3	1	1			1	7					7
Тема 5. Уникнення податків та ухилення від сплати податків	7	3	1	1			1	7					7
Разом за змістовим модулем 1		23	7	8			8	36	1	0,5			35
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи податків та податкової системи													
Тема 1. Податкова система та основи її організації	8	5	1	2			2	7,5	0,5				7
Тема 2. Податкова політика і податковий механізм	9	5	1	2			2	7,5	0,5				7
Тема 3. Організація податкової служби та податкової роботи	10-11	5	1	2			2	7		0,5			7
Разом за змістовим модулем 2		15	3	6			6	23	1	0,5			21
Змістовний модуль 3. Непряме оподаткування													
Тема 1. Акцизний податок	12-13	11	3	4			4	8,5	–	0,5			8
Тема 2. Мито	14-15	11	3	4			4	8	–				8
Тема 3. Податок на додану вартість	1-3	17	5	6			6	11,5	2	1,5			8
Разом за змістовим модулем 3		39	11	14			14	28	2	2			24
Змістовний модуль 4. Пряме оподаткування													
Тема 1. Податок на прибуток підприємств	4-7	23	7	8			8	12	2	2			8
Тема	8-10	23	7	8			8	12	2	2			8

2. Оподаткування доходів фізичних осіб													
Тема 3. Екологічний податок	11	5	1	2			2	8	-				8
Тема 4. Рентна плата	12	5	1	2			2	8	-				8
Тема 5. Податок на майно	13	5	1	2			2	8	-	0,5			8
Тема 6. Місцеві збори	14	4	1	2			1	8	-				8
Тема 7. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	15	8	2	4			2	8	-	0,5			8
Разом за змістовим модулем 4		73	20	28			25	64	4	5			56
Усього годин	28	150	41	56			53	150	8	8			134

ОС Бакалавр 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(скорочений термін навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Загальні основи оподаткування													
Тема 1. Економічна сутність податків	1-2	8	4	2			4	10	0,5	0,5			9
Тема 2. Принципи оподаткування та податкові відносини	3-4	7	2	2			3	9,5	0,5				9
Тема 3. Оптимальне оподаткування	5	6	1	2			3	9					9
Тема 4. Податкове навантаження і розподіл податків	6	6	1	2			3	9					9
Тема 5. Уникнення податків та ухилення від сплати податків	7	6	1	2			3	9					9
Разом за змістовим модулем 1		35	9	10			16	46,5	1	0,5			45
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи податків та податкової системи													
Тема 1. Податкова система та основи її організації	8	6	1	2			3	9,5	0,5				9
Тема 2. Податкова	9	6	1	2			3	9,5	0,5				9

політика і податковий механізм													
Тема 3. Організація податкової служби та податкової роботи	10-11	7	2	2			3	9,5		0,5			9
Разом за змістовим модулем 2		19	4	6			9	28,5	1	0,5			27
Змістовний модуль 3. Непряме оподаткування													
Тема 1. Акцизний податок	12-13	12	3	4			5	9,5	–	0,5			9
Тема 2. Мито	14-15	12	3	4			5	9	–				9
Тема 3. Податок на додану вартість	1-3	20	6	6			8	14,5	2	1,5			11
Разом за змістовим модулем 3		44	12	14			18	33	2	2			29
Змістовний модуль 4. Пряме оподаткування													
Тема 1. Податок на прибуток підприємств	4-7	24	7	9			8	14	2	2			10
Тема 2. Оподаткування доходів фізичних осіб	8-10	24	7	9			8	14	2	2			10
Тема 3. Екологічний податок	11	6	1	2			3	8	-				8
Тема 4. Рентна плата	12	6	1	2			3	8	-				8
Тема 5. Податок на майно	13	6	1	2			3	8,5	–	0,5			8
Тема 6. Місцеві збори	14	6	1	2			3	9	-				9
Тема 7. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	15	10	2	4			4	9,5	–	0,5			9
Разом за змістовим модулем 4		82	20	30			32	72	4	5			63
Усього годин	28	180	45	60			75	180	8	8			164

4. Теми семінарських занять(не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна сутність податків План 1. Оподаткування в історичній ретроспективі 2. Еволюція наукових поглядів на податки 3. Сучасні уявлення про сутність податку як економічної категорії 4. Елементи податку 5. Форми податків та їх класифікація 6. Функції податків	2/2
2	Принципи оподаткування та податкові відносини План 1. Принципи оподаткування 2. Оподаткування та ефективність 3. Оподаткування і справедливість	2/2
3	Оптимальне оподаткування План 1. Концептуальні засади теорії оптимального оподаткування 2. Оптимальне оподаткування доходів 3. Оптимальне оподаткування капіталу 4. Оптимальне оподаткування товарів 5. Теорія „другого за оптимальністю” 6. Можливості застосування правил оптимального оподаткування підприємницької діяльності	2/2
4	Податкове навантаження і розподіл податків План 1. Податкове навантаження і загальний рівень оподаткування економіки 2. Перекладання податків	1/2
5	Уникнення податків та ухилення від сплати податків План 1. Економічна теорія про проблему ухилення від податків 2. Фактори ухилення від сплати податків 3. Способи уникнення податків та ухилення від податків 4. Можливості ухилення від сплати різних видів податків	1/2
6	Податкова система та основи її організації План 1. Поняття податкової системи держави 2. Вимоги до побудови податкової системи 3. Принципи побудови податкової системи 4. Склад податкової системи України	2/2
7	Податкова політика і податковий механізм План 1. Поняття податкової політики 2. Принципи формування податкової політики та напрями реалізації 3. Державна податкова політика України 4. Податкове регулювання розвитку економіки 5. Поняття податкового механізму та його складові 6. Механізм обчислення податкової бази 7. Механізм обчислення та сплати податків 8. Податкові пільги та податкові санкції	2/2
8	Організація податкової служби та податкової роботи	2/2

	План 1. Історія створення, склад і структура державної податкової служби України 2. Завдання органів державної податкової служби 3. Функції органів державної податкової служби України 4. Права органів державної податкової служби 5. Контрольно–перевірочна робота податкових органів 6. Відповідальність платників податків	
9	Акцизний податок План 1. Теоретичні засади справляння специфічних акцизів 2. Платники акцизного податку 3. Об'єкт оподаткування 4. Обчислення акцизного податку 5. Звітність з акцизного податку та його сплата 6. Звільнення від сплати акцизного податку 7. Гармонізація системи акцизного оподаткування у країнах ЄС	4/4
10	Мито План 1. Теоретичні основи митного оподаткування 2. Поняття мита 3. Порядок сплати мита 4. Порядок визначення митної вартості	4/4
11	Податок на додану вартість План 1. Економічна сутність та форми податку на додану вартість 2. Суб'єкти та об'єкт оподаткування 3. Операції, що не є об'єктом оподаткування 4. База оподаткування 5. Операції, що звільнені від оподаткування 6. Ставки податку 7. Порядок обчислення і сплати податку 8. Податкова накладна 9. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ	6/6
12	Податок на прибуток підприємств План 1. Корпоративне оподаткування та його роль у формуванні доходів держави 2. Платники податку 3. Об'єкт оподаткування 4. Амортизація 5. Ставки податку, податковий період, врахування від'ємного значення об'єкта оподаткування у результатах наступних податкових періодів.	8/9
13	Оподаткування доходів фізичних осіб План 1. Причини поширення податку та його роль у формуванні доходів держави 2. Платники податку та об'єкт оподаткування 3. Податкова знижка 4. Податкова соціальна пільга 5. Ставки податку 6. Порядок нарахування утримання та сплати податку	8/9

	7. Оподаткування доходів фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності	
14	Екологічний податок План 1. Сутність та передумови екологічного оподаткування 2. Платники оподаткування 3. Об'єкт оподаткування 4. Ставки податку 5. Порядок нарахування та сплати податку	2/2
15	Рентна плата План 1. Види рентних платежів 2. Платники, об'єкти, база та ставки плати рентної плати. 3. Вплив плати за ресурси на їх економічне та раціональне використання. 3. Особливості рентних платежів	2/2
16	Податок на майно План 1. Сутність майнового оподаткування та історія його впровадження 2. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки 3. Земельний податок і орендна плата 4. Транспортний податок	2/2
17	Місцеві податки і збори План 1. Характеристика місцевих зборів. 2. Особливості сплати місцевих зборів 3. Місцеве оподаткування як основа формування фінансової спроможності територій	2/2
18	Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва План 1. Поняття єдиного податку 2. Платники єдиного податку 3. Ставки єдиного податку та порядок його сплати	4/4

6. Теми лабораторних занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Історичні аспекти виникнення й розвитку податків.
2. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу).
3. Функції та елементи податків.
4. Класифікація податків.
5. Поняття податкової політики.
6. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки.
7. Фактори, які визначають напрям та характер податкової політики.
8. Поняття податкової системи і вимоги до неї.

9. Принципи побудови системи оподаткування.
10. Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави.
11. Поняття податкового менеджменту.
12. Державний податковий менеджмент.
13. Корпоративний податковий менеджмент.
14. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.
15. Структура державної фіскальної служби України.
17. Функції та завдання Державної податкової служби України.
18. Права контролюючих органів.
19. Обов'язки та відповідальність посадових осіб контролюючих органів.
20. Види податкових правопорушень.
21. Просте та складне перекладання податків.
22. Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету.
23. Платники податку на додану вартість.
24. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість.
25. Об'єкт оподаткування ПДВ.
26. Особливості визначення бази оподаткування ПДВ.
27. Ставки податку на додану вартість.
28. Податкові зобов'язання і податковий кредит з ПДВ.
29. Податкова накладна. Реєстр податкових накладних.
30. Порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету.
31. Строки подання податкової декларації та розрахунків з бюджетом.
32. Механізм бюджетного і експортного відшкодування податку з Державного бюджету України.
33. Економічна сутність акцизного податку.
34. Платники та об'єкт оподаткування акцизним податком.
35. Перелік підакцизних товарів.
36. Ставки акцизного податку.
37. Застосування марок акцизного податку.
38. Пільги для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.
39. Особливості визначення бази оподаткування з акцизного податку.
40. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
41. Об'єкти оподаткування митом.
42. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення.
43. Платники мита.
44. Види ставок мита.
45. Принципи оподаткування прибутку підприємств.
46. Платники податку на прибуток підприємств.
47. Ставки податку на прибуток підприємств.
48. Порядок розрахунку оподатковуваного прибутку.
49. Доходи звітного періоду, складові та особливості визначення.
50. Витрати звітного періоду, їх склад і особливості формування.
51. Амортизація основних засобів.
52. Класифікація основних засобів за групами.
53. Механізм застосування методів амортизації.
54. Пільги щодо податку на прибуток підприємств.
55. Строки сплати податку на прибуток підприємств та подання звітності.
56. Організаційні аспекти звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств.
57. Платники податку на доходи фізичних осіб.

58. Податкові соціальні пільги.
59. Податкова знижка в оподаткуванні доходів фізичних осіб.
60. Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності.
61. Декларування доходів.
62. Рентна плата. Види рентної плати.
63. Рентна плата за спеціальне використання води.
64. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
65. Сутність та значення податку на землю.
66. Особливості застосування пільгового оподаткування щодо земельного податку.
67. Порядок розрахунку плати за землю.
68. Пільги зі сплати плати за землю для юридичних осіб.
69. Екологічний податок.
70. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
71. Особливості оподаткування страхувальників.
72. Особливості оподаткування неприбуткових установ та організацій.
73. Особливості оподаткування нерезидентів.
74. Особливості функціонування акцизних складів.
75. Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна.
76. Порядок розрахунку рентної плати за спеціальне використання лісних ресурсів.
77. Роль та значення рентних платежів у державному регулюванні економіки.
78. Напрями подальшого реформування єдиного податку з фізичних і юридичних осіб.
79. Способи ухилення від сплати податків.
80. Відмінність законних та незаконних методів мінімізації податкових зобов'язань платника податків.

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ОКР Бакалавр Спеціальність <u>«Фінанси банківська справа та страхування»</u>	Кафедра Фінансів 2022-2023 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Податкова система»	Затверджую Зав. кафедри _____ (підпис) Давиденко Н.М. _____ 2022р.
--	--	---	--

Екзаменаційні запитання

- Сутність податку як економічної категорії. Елементи податку та їх характеристика.
- Економічна сутність акцизного податку. Перелік підакцизних товарів. Платники та об'єкт оподаткування. Ставки акцизного податку та порядок визначення бази оподаткування.

Тестові завдання

- Визначити функції податків за їх змістом:
 - Сутність.....полягає в мобілізації коштів у розпорядження держави та формуванні централізованих фінансових ресурсів для забезпечення виконання функцій держави. Вона реалізується через розподіл частини валового внутрішнього продукту.
 - Сутністьполягає у свідомому використанні податків у цілях регулювання економічних відносин у суспільстві для формування суспільно-бажаних темпів розвитку економіки та її структури. При цьому використовується весь арсенал податкових інструментів: від самого факту запровадження певного податку, змін його елементів та механізму.
 - Сутність проявляється у врахуванні в податковому механізмі соціальних аспектів життєдіяльності платників податків. Конкретними механізмами реалізації функції є встановлення неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та різного роду пільг соціального характеру, які покликають зменшити податкове навантаження на окремих платників податків, що знаходяться у скрутних життєвих умовах.
- Сучасна фінансова наука, узагальнюючи нормативні принципи оподаткування, поділяє їх на такі групи:

1	1) фінансові; 2) політичні; 3) соціальні; 4) технічні.
2	1) соціальні; 2) політико-економічні; 3) управлінські; 4) організаційно-технічні.
3	1) фінансові; 2) політико-економічні; 3) соціально-управлінські; 4) організаційно-технічні.
4	1) фінансові; 2) політико-економічні; 3) соціально-етичні; 4) організаційно-технічні.
- Вставте пропущене поняття:

..... – це процес повного або часткового перерозподілу сплати податків між різними суб'єктами оподаткування, між якими існують господарські та економічні взаємовідносини.
- Адвалерне мито – це:

1	Мито, яке застосовується до товарів, щодо яких встановлено факти їх імпорту за демпінговими цінами.
2	Мито, яке визначає фіксовану суму, що стягується з одиниці виміру певного товару.
3	Мито, яке обчислюється у відсотках до митної вартості товарів.
4	Мито, яке регулює зовнішньоторговельні відносини щодо товарів сезонного характеру, насамперед сільськогосподарської продукції.
5	Мито, яке встановлюється законодавчими документами конкретної країни без урахування наявності двосторонніх чи багатосторонніх договорів з іншими країнами стосовно зовнішньоторговельних відносин.
- Вставити відповідність:

1. Об'єктами оподаткування акцизним податком є операції з:	А. Реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)
	Б. Вивезення (експорту) підакцизних товарів (продукції) платником податку за межі митної території України
2. Операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню:	В. Ввезення на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів (продукції), у яких виявлено недоліки, що перешкоджають реалізації цих товарів на митній території країни імпортера, для їх повернення

	експортеру	
	Г. Ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України	
6. Прибуток до оподаткування згідно з ПКУ визначають:		
1	як різницю між виручкою від реалізації та витратами виробництва	
2	як різницю між сумою скоригованого валового доходу та сумою валових витрат та амортизаційних відрахувань	
3	шляхом коригування фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці	
4	як різницю між сумою доходів звітного періоду та собівартістю реалізованих товарів, виконаних робіт та наданих послуг, інших витрат звітного податкового періоду	
7. Виручка від реалізації товарів та послуг ТОВ «Урожай» за 2018 р. склала 36 840 тис грн, з яких виручка від реалізації сільськогосподарської продукції – 28 720 тис грн. Дане сільгосппідприємство має у власності сільгоспугіддя в межах одного органу місцевого самоврядування: орні землі – 4 850 га (нормативна грошова оцінка 1-го га – 31550 грн). Яка сума єдиного податку повинна бути сплачена за I квартал 2019 р.?		
1	Підприємство не відповідає критеріям платника єдиного податку 4 групи	
2	106001,88 грн	
3	136185,57 грн	
4	145366,63 грн	
8. Первісна вартість придбаних основних засобів становить 100000 грн, а термін їх корисної експлуатації дорівнює 5 років. Очікується, що дані основні засоби матимуть ліквідаційну вартість 7000 грн. Використовуючи метод зменшення залишкової вартості провести розрахунок суми накопиченої амортизації за 3 роки. Довідково $\sqrt[5]{\frac{7000}{100000}} = 0,5875$		
1	41 250 грн	
2	65 484 грн	
3	79 722 грн	
4	9 300 грн	
9. Фізична особа протягом року отримала такі доходи: процентний дохід по депозитному вкладу у банку – 10000 грн, виграш в державну грошову лотерею – 5000 грн, дохід від продажу квартири, отриманої у 2017 р. в спадок – 450000 грн, грошові кошти, отримані в подарунок від батьків – 300000 грн. Сума податку на доходи фізичних осіб в цьому випадку складе:		
1	750,00 грн	
2	0,00 грн	
3	2700,00 грн	
4	25250,00 грн	
10. Обсяг реалізації продукції на експорт – 2 800 000 грн (без ПДВ). У тому ж звітному періоді підприємством було здійснено наступні операції: направлено літак, що виконує міжнародні рейси з перевезення пасажирів – 800 000 грн (без ПДВ); здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників – 40 000 грн (без ПДВ); нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства – 100 000 грн (без ПДВ); реалізовано товарів на території України на суму 600 000 грн (без ПДВ). Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету або до відшкодування з бюджету.		
1	Сплата – 636 000 грн	
2	Відшкодування – 120 000 грн	
3	Сплата – 120 000 грн	
4	Відшкодування – 636 000 грн	

8. Методи навчання

При викладанні дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та міні-лекцій, семінарів у активній формі, розгляд кейсів, ділові ігри. Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється в: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів у податковій сфері; розвитку здібності до компромісів.

Види навчальних технологій, які використовуються для активізації процесу навчання, наведено в таблиці.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
Проблемні лекції – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. Під час лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, яка відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді	Проблемна лекція з питання: "Історичні аспекти виникнення й розвитку податків" (за темою 1)
	Проблемна лекція з питання: "Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави" (за темою 7)
	Проблемна лекція з питання: "Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету" (за темою 11)
	Проблемна лекція з питання: "Економічна сутність акцизного податку" (за темою 9)
	Проблемна лекція з питання: "Принципи оподаткування прибутку підприємств" (за темою 12)
Міні-лекції – характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень	Міні-лекція з питання: "Принципи побудови податкової системи України: аналіз та проблеми" (за темою 2)
	Міні-лекція з питання "Сучасний стан розвитку державної податкової служби України" (за темою 8)
	Міні-лекція з питання: "Мито як джерело доходів бюджету та засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності" (за темою 10)
	Міні-лекція з питання: "Основні переваги податку з доходів фізичних осіб" (за темою 13)
	Міні-лекція з питання: "Сучасний стан спрощеної системи оподаткування»

9. Форми контролю

Видами контролю знань студентів (слухачів) є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента (слухача) до виконання конкретної роботи.

Поточно контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу. Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
2. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
3. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
4. Проведення поточного модульного контролю (практичного та лекційного).
5. Проведення іспиту.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань податкового характеру, вміння обґрунтовувати прийняті рішення при виробленні рекомендацій щодо напрямів подальшої реалізації податкової політики, виконанні розрахункових завдань щодо обчислення сум податків, винесених на розгляд аудиторії;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;
- 6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію з точки зору діючого податкового законодавства, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Оцінка знань здійснюється з урахуванням таких умов:

- 100 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді всім шести зазначеним критеріям;
- 90 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді всім шести зазначеним критеріям, але з незначними відхиленнями;
- 80 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді тільки п'яти зазначеним критеріям;
- 75 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді тільки п'яти зазначеним критеріям, але з незначними відхиленнями;
- 70 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді чотирьом зазначеним критеріям;
- 65 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді чотирьом зазначеним критеріям, але з незначними відхиленнями;
- 60 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді трьом зазначеним критеріям;
- 50 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді трьом зазначеним критеріям, але з незначними відхиленнями;
- 40 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді трьом зазначеним критеріям з відхиленнями;
- 30 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді двом зазначеним критеріям;
- 20 балів – відповідність виконаного завдання студента або його усної відповіді тільки одному зазначеному критерію;

10 бал – відповідь виконаного завдання студента або його усної відповіді не отримана відповідно до умов зазначених критеріїв.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість постійно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Лекційний модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів включає у себе: теоретичне питання та ситуаційні завдання. Для підведення підсумків роботи студентів із змістовного модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

1. Розподіл балів, які отримують студенти

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисципліни, поділяється лекторами на два змістові модулі.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою. Після проведення проміжних атестацій з двох змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{дис}},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + R^{(2)}_{ЗМ})}{N}.$$

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

На рейтинг з навчальної роботи можуть впливати рейтинг з додаткової роботи та рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

Максимальна кількість балів (20) надається здобувачу вищої освіти за:

- отримання диплому I-го ступеню переможця студентської наукової конференції навчально-наукового інституту чи факультету (коледжу) з відповідної дисципліни;
- отримання диплому переможця (I, II чи III місце) II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни чи спеціальності (напряму підготовки) у поточному навчальному році;

- отримання диплому (I, II чи III ступеню) переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з відповідної дисципліни у поточному навчальному році;
- авторство (співавторство) у поданій заявці на винахід чи отриманому патенті України з відповідної дисципліни;
- авторство (співавторство) у виданій науковій статті з відповідної дисципліни;
- виготовлення особисто навчального стенду, макету, пристрою, приладу; розробка комп'ютерної програми (за умови, що зазначене використовується в освітньому процесі при викладанні відповідної дисципліни).

Рейтинг штрафний не перевищує 5 балів і віднімається від рейтингу з навчальної роботи. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для здобувачів вищої освіти, які невчасно засвоїли матеріали змістових модулів, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

На іспиті, що проводиться методом тестування, рейтинг здобувача вищої освіти з атестації R_{AT} (не більше 30 балів) визначається за формулою:

$$R_{AT} = \frac{K_{\text{прав}}}{K_{\text{заг}}} * 30,$$

де $K_{\text{прав}}$ – кількість правильних елементів у бланку відповідей студента;

$K_{\text{заг}}$ – загальна кількість елементів у бланку еталонних відповідей.

Рейтинг здобувача вищої освіти з атестації округлюється до цілого числа.

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{AT}}.$$

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

11. Методичне забезпечення

1. Долженко І.І., Березовська Л.О., Податкова система. Навчальний посібник, Київ: «Нічлава», 2020, 676 с.

2. Долженко І.І., Березовська Л.О., Лабенко О.М. Податкова система. Практикум, Київ.: «Нічлава», 2015, 134 с.

3. Долженко І.І. Податковий менеджмент. Навчальний посібник, Київ: «Нічлава», 2016, 426 с.

4. Податкова система [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1659>

12. Рекомендована література

Основна

1. Актуальні проблеми реформування податкової системи України: навчальний посібник / В.М. Попович, В.І. Антипов, О.А. Долгий та ін., Ірпінь, 2007, 414 с.

2. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посіб., Київ: Кондор, 2012. 222 с.

3. Варналій З.С., Романюк М.В.. Податкова система: підручник, Київ: Знання України, 2019, 567 с.
4. Ватуля І. Д., Ватуля М. І., Рибалко Л. В. Податки, збори, платежі : навчальний посібник для студ. ВНЗ, Київ : Центр навчальної літератури, 2006, 352 с.
5. Вектори розбудови податкової системи / Становлення доктрини фінансової системи України: монографія / За ред. С. І. Юрія, О. М. Десятнюк. Тернопіль: Економічна думка, 2008, С.111-148.
6. Данілов О.Д. Податок на додану вартість : навчальний посібник для студ. вузів, Київ, 2003, 254 с.
7. Дроздовська О. С. Співвідношення прямих та непрямих податків у податковій системі України. Інвестиції: практика та досвід, 2017, № 10, С. 44-50.
8. Еш С.М. Податкова система України : навчальний посібник, Київ: Кондор, 2008, 106 с.
9. Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Десятнюк О.М. Податкова система : підруч, Київ : Атіка, 2006, 920 с.
10. Нагальні проблеми формування державної податкової політики в Україні / Іванов Ю. Б., Швабій К. І., Фінанси України, 2017, № 5, С. 39-52.
11. Крисоватий А. І., Валігура В. А. Домінанти гармонізації оподаткування : національні та міжнародні вектори : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2010, 248 с.
12. Крисоватий А.І., Валігура В. А. Податкові розрахунки і звітність: навчальний посібник, Тернопіль: ТНЕУ, 2012, 338 с.
13. Митна справа : підруч. / А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін. ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПП «Екон. думка ТНЕУ», 2014, 540 с.
14. Податкова політика України : навч. посіб. П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.] ; за ред. П. В. Мельника, Київ : Знання України, 2010, 505 с.
15. Податкова система : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Київський Національний університет імені Тараса Шевченка ; За ред. І. О. Лютого. Київ : Центр учбової літератури, 2009, 456 с.
16. Податкова система: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенка В. Л. Київ: «Центр учбової літератури», 2015, 416 с.
17. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019, 402 с.
18. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. Київ: Кондор-Видавництво, 2012, 222 с.
19. Податковий кодекс України URL [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.rada.gov.ua.
20. 20. Податова політика: теорія, методологія, інструментарій: навч. посібн. / під ред. д-ра економ. наук, проф. Іванова Ю.Б., д-ра економ. наук, проф. Майбутова І. А. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010, 492 с.
21. Податковий кодекс України: станом на 10 грудня 2010 року : наукове видання. Київ : Алерта, 2011, 488 с.
22. Податкова система : навч. посіб. / Прокопенко І.А., Панура Ю.В., Іванишина О.С., Тучак Т.В., Смірнова О.М. Київ : Кондор, 2015, 698 с.
23. Система оподаткування та податкова політика: навчальний посібник для студ. вузів / В.Б. Захожай, Я.В. Литвиненко, К.В. Захожай, Р.Я. Литвиненко; За ред. В.Б. Захожая, Я.В. Литвиненка. Київ : Центр навчальної літератури, 2006, 468 с.
24. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: Навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2013, 604 с.
25. Сідельникова Л.П. Теоретико-організаційні доміанти і практика розбудови податковоборгових джерел формування бюджетних ресурсів держави: Монографія. Херсон: ПП Грінь Д.С., 2013, 445 с.

26. Соколовська А. М. Податкова система держави: теорія і практика. К.: Знання, Прес, 2004, 454 с.
27. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. К.: 2010. 326 с.
28. Ткачик Ф.П. Податкове консультування. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 252 с.
29. Фінанси : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. Київ: Знання, 2012. 687 с.

Допоміжна

1. Бланкарт Шарль. Державні фінанси в умовах демократії: Вступ до фінансової науки. Київ: Либідь, 2000. 654с.
2. Земельний кодекс України. Закон від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
4. Митний кодекс України. від 13 березня 2012 року № 4495I [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-//I [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Податковий кодекс України: постатейний коментар: у 2 ч. / В.В.Білоус, Л.К.Вороновпа, О.О.Головашевич та ін.; за ред. М.П.Кучерявенка. – Х.: Право, 2001
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 [Електронний ресурс]. -Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 р. № 193 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
12. Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1251 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-п>
13. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2010 № 1276 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1246-2010-%D0%BF#n9>
14. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного) та біоетанолу, які використовуються суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1257 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1257-2010-п>.

15. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), які видаються до отримання або ввезення на митну територію України легких та важких дистилатів для використання як сировини для виробництва етилену. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1215 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1215-2010-п>.

16. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання або ввезення на митну територію України речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, для використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 4 лютого 2013 р. № 69 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/69-2013-п>.

17. Порядок інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або про відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми повідомлення про наявність порушень. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19 травня 2017 р. № 514 [Електронний ресурс]. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-17>

18. Порядок направлення контролюючими органами податкових вимог платникам податків. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 червня 2017 р. №610 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-17>

19. Порядок подання документів для застосування податкової соціальної пільги. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1227 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1227-2010-п>.

20. 40. Про Державну фіскальну службу України : Постанова Кабінету міністрів України від 21 травня 2014 р. №236 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/postanovi-km-ukraini/63237.html>.

41. Про Єдиний митний тариф: Закон України від 5.02.1992р. № 2097–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу – // www.rada.gov.ua

21. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість Наказ Міністерства фінансів України від 14.11.14 № 1130 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dodanu-vartist/normativno-pravovi-akti/63395.html>

22. Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних. Наказ Міністерства фінансів України від 21.02.2018 № 117 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-2018-%D0%BF>

23. Про затвердження Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26.12.11 №772[Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/mistsevi-podatki/ediniy-podatok-dlya-yuoidichnih-osib---si/normativno-pravovi-akti/63771.html>

24. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.15 р. № 578 [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15>

25. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість Затверджено Наказ Міністерства фінансів України від 23.09.2014 № 966 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dodanu-vartist/normativno-pravovi-akti/63730.html>

26. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку: Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 №14 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/aktsizniy-podatok/normativno-pravovi-akti/63521.html>

27. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.15 № 4 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/normativno-pravovi-akti/63719.html>

28. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку. : Наказ Міністерства фінансів України від 17.08.15 р. № 578 [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-15>

29. Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати. Наказ Міністерства фінансів України від 17.08.15 р. № 719 [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-15s>

30. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : Наказ Міністерства фінансів України від 02 жовтня 2015 р. № 859 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15>.

31. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>

32. Про Митний тариф України. Закон України від 19.03.2013 р. №584 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

33. Форма Податкової декларації з податку на прибуток підприємства. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 2015 р. № 897 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#n9>.

34. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-ІУ [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

13. Інформаційні ресурси

1. Ліга Бізнес–Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
2. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
3. Податки та бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : basa.tav.kharkov.ua.
4. Право. Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.
5. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
6. Українське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrpravo.com.
7. Офіційний сайт Державної податкової служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.sfs.gov.ua